

ÎNCHEIERE

09 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ion Catană, reprezentat de avocatul Vasile Zagaican,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Catană împotriva Societății de Acțiuni „Baza de Transport Auto nr. 25 din or. Leova” cu privire la obligarea modificării ordinului de concediere și a înscrisurilor din carnetul de muncă, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absență forțată de la serviciu, a salariului restant, a plăților suplimentare pentru fiecare zi de întârziere, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 05 iunie 2019 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost respins apelul declarat de Ion Catană și a fost menținută hotărârea din 07 noiembrie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 02 februarie 2016 Ion Catană a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Baza de Transport Auto nr. 25 din or. Leova” cu privire la obligarea modificării ordinului de concediere și a înscrisurilor din carnetul de muncă, încasarea salariului restant și a plăților suplimentare pentru fiecare zi de întârziere, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 1-2, vol. I).

În motivarea acțiunii reclamantul Ion Catană a indicat că, în baza contractului individual de muncă nr. 37 din 21 iunie 2013, a fost angajat în calitate de șofer în cadrul SA „Baza de Transport Auto nr. 25 din or. Leova”. Respectiv, a activat pe autobusul de model Higer, n/î CNB 677 și transporta pasageri pe ruta Tomai-Leova-Tomai. Începând cu 23 octombrie 2015, din motiv că s-a adresat către administratorul SA „Baza de Transport Auto nr. 25 din or. Leova”, Nicolae Clichici cu solicitarea achitării salariului pentru ultimele 10 luni, ultimul a efectuat mai multe controale pe ruta Tomai-Leova-Tomai în timpul cărora a fost insultat în public față pasageri și colegi.

Reclamantul a menționat că la 23 octombrie 2015, ajungând cu autobusul la Gara Auto în or. Leova, Nicolae Clichici l-a agresat fizic în public față de colegii săi și alte persoane, provocându-i astfel leziuni corporale. Din ziua menționată, Nicolae Clichici nu i-a mai permis să lucreze, iar autobusul a fost transportat la parcare.

Reclamantul a susținut că din acel moment, s-a aflat o perioadă în concediu anual de odihnă și concediu medical. Ca urmare a recepționat scrisoarea administratorul SA „Baza de Transport Auto nr. 25 din or. Leova”, Nicolae Clichici nr. 59/15 din 12 noiembrie 2015 și la 19 noiembrie 2015 s-a prezentat la serviciu și a predat/transmis ultimului autobusu de model Higer, n/î CNB 677, totodată a depus cerere de demisie, însă nu cunoaște din care motive aceasta nu a fost admisă.

Reclamantul a punctat că la 10 decembrie 2015 a recepționat notificarea SA „Baza de Transport Auto nr. 25 din or. Leova” nr. 70/15, prin care i-a fost comunicat că a fost eliberat din funcție conform art. 86 lit. h) Codul muncii, pentru absența fără motive de la muncă mai mult de 4 ore consecutive în timpul zilei de muncă. De asemenea, a fost invitat pentru a primi carnetul de muncă și de a semna actul de predare-primire a autobusu de model Higer, n/î CNB 677.

Reclamantul a precizat că în condiția în care a depus anterior cerere de demisie, consideră că eliberarea sa din funcție în temeiul art. 86 lit. h) Codul muncii, nu este altceva decât o răzbunare ilegală a lui Nicolae Clichici.

Reclamantul a relevat că prin eliberarea ilegală de la muncă și reținerea salariului pe o perioadă de 6 luni, i-a fost cauzat prejudiciu moral care a fost estimat la suma de 3000 de lei.

Reclamantul a solicitat obligarea administratorului SA „Baza de Transport Auto nr. 25 din or. Leova”, Nicolae Clichici să modifice pct. 1 din ordinul cu privire la concedierea angajaților nr. 05 din 03 decembrie 2015, emis de SA „Baza de Transport Auto nr. 25 din or. Leova” și înscrisurile din carnetul de muncă, cu indicarea corectă a temeiului de desfacere a contractului individual de muncă - art. 85 Codul muncii, încasarea de la pârât în beneficiul său a salariului restant pentru perioada lunilor iunie-noiembrie 2015 în sumă de 10188,16 lei, a plăților suplimentare în sumă de 0,1% din suma restantă a salariului pentru fiecare zi de întârziere, repararea prejudiciului moral în sumă de 3000 de lei și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 1000 de lei și cheltuielile pentru servicii poștale în cuantum de 8,50 lei.

La 10 aprilie 2017 reclamantul a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat suplimentar restabilirea în funcție și încasarea salariului mediu lunar pentru perioada absenței forțate de la muncă (f.d. 123, vol. I).

Prin hotărârea din 07 noiembrie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, a fost admisă parțial acțiunea depusă de Ion Catană și a fost încasat de la SA „Baza de Transport Auto nr. 25 din or. Leova” în beneficiul lui Ion Catană salariu restant în sumă de 10188,16 lei, suma în mărime de 10891,14 lei, cu titlu de penalitate de întârziere pentru neachitarea la timp a salariului, suma de 3000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 1000 de lei și cheltuielile pentru serviciilor poștale în mărime de 8,50 lei, în total 26375,91 de lei. A fost dispusă încasarea imediată de la SA „Baza de Transport Auto nr. 25 din or. Leova” în beneficiul lui Ion Catană un salariu mediu lunar în sumă de 1599,85 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. Totodată, a fost încasat de la SA „Baza de Transport Auto nr. 25 din or. Leova” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 801,27 de lei, de la plata căreia a fost scutit reclamantul prin efectul legii (f.d. 158-164, vol. I).

Prin decizia din 05 iunie 2019 a Curții de Apel Comrat, a fost respins apelul declarat de Ion Catană, reprezentat de avocatul Vasile Zagaican și a fost menținută hotărârea din 07 noiembrie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central (f.d. 201-206).

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut ca fiind justă concluzia primei instanței cu privire la respingerea cerinței privind restabilirea la locul precedent de muncă în calitate de șofer al SA „Baza de Transport Auto nr. 25 din or. Leova”,

începând cu data de 03 decembrie 2015 cu încasarea salariului mediu lunar până la data devenirii definitive a hotărârii judecătorești, or conform actului de constatare a lipsei de la serviciu din 03 decembrie 2015, întocmit de către contabilul șef Nina Maiar, inspector resurse umane Dorin Clichici, paznic Ion Savițchi și șoferul Vitalie Miron, s-a constatat că Ion Catană a lipsit de la serviciu de la 08 noiembrie 2015 până la 20 noiembrie 2015 (f.d. 59).

De asemenea, instanța de apel a reținut că prin notificarea nr. 59/15 din 12 noiembrie 2015 (f.d. 8), expediată de către administratorul SA „Baza de Transport Auto nr. 25 din or. Leova”, Nicolae Clichici în adresa lui Ion Catană, se confirmă faptul că Ion Catană s-a aflat în concediu anual de odihnă începând cu data de 25 octombrie 2015 și până la 14 noiembrie 2015, iar la 16 noiembrie 2015 lui Ion Catană i s-a solicitat să revină la serviciu pentru reluarea funcției de conducător auto pe ruta Tomai-Leova, înștiințându-l despre faptul că în caz contrar i se va pune absențe în cartea de pontaj, respectiv i se va desface contractul individual de muncă, din lipsa de la serviciu, conform Codului muncii.

Pe cale de consecință, instanța de apel a constatat că Ion Catană în perioada 16 noiembrie 2015 - 20 noiembrie 2015, nemotivat a lipsit de la muncă, ceea ce legal a generat emiterea de către administratorul SA „Baza de Transport Auto nr. 25 din or. Leova”, Nicolae Clichici a ordinului de concediere în temeiul art. 86 lit. h) Codul muncii.

De altfel, instanța de apel a menționat că Ion Catană nu a întreprins nici o măsură pentru a justifica lipsa motivată de la serviciu, iar declarațiile ultimului că a fost lipsit de posibilitatea de a munci mai departe conform contractului, nu constituie decât o tentativă de a duce instanța în eroare, fapt confirmat și prin textul notificării nr. 59/15 din 12 noiembrie 2015 (f.d. 8), expediată de către administratorul SA „Baza de Transport Auto nr. 25 din or. Leova”, Nicolae Clichici în adresa lui Ion Catană, prin care i s-a solicitat acestuia să revină la serviciu pentru reluarea funcției de conducător auto pe ruta Tomai-Leova.

Totodată, instanța de apel a apreciat critic argumentele lui Ion Catană precum că administratorul SA „Baza de Transport Auto nr. 25 din or. Leova”, Nicolae Clichici eronat la concediat în temeiul art. 86 lit. h) Codul muncii, deoarece la 19 noiembrie 2015 a predat autobusul și a depus cerere de demisie, or în sensul dat nu a prezentat nici o dovadă a înaintării cererii menționate.

Mai mult, instanța de apel a menționat că Ion Catană nu a confirmat că s-a prezentat la serviciu la 19 noiembrie 2015, or actul de predare-primire a autobusului de model Higer, n/î CNB 677, a fost întocmit la 23 decembrie 2015 și nu la 19 noiembrie cum indică Ion Catană.

În concluzie, instanța de apel a concis ca fiind întemeiată soluția primei instanțe privind respingerea pretenției lui Ion Catană cu privire la restabilirea la locul precedent de muncă în calitate de șofer al SA „Baza de Transport Auto nr. 25 din or. Leova”, începând cu data de 03 decembrie 2015 cu încasarea salariului mediu lunar până la data devenirii definitive a hotărârii judecătorești, or ultimul nu a prezentat nici o probă confirmativă în acest sens.

La 30 iulie 2019 Ion Catană, reprezentat de avocatul Vasile Zagaican a declarat, prin intermediul oficiului poștal, recurs împotriva deciziei din 05 iunie 2019 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și parțială a hotărârii primei instanțe în partea pretențiilor respinse și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs, recurentul Ion Catană, reprezentat de avocatul Vasile Zagaican a reiterat aceleași argumente care au fost indicate și în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel, insistând asupra faptului că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și a dat o apreciere arbitrară probelor și anume a declarațiilor martorilor Ion Savițchi și Simion Camerzan.

Recurentul Ion Catană, reprezentat de avocatul Vasile Zagaican a notat că corespondența care a fost expediată în adresa sa de către angajatorul SA „Baza de Transport Auto nr. 25 din or. Leova”, a fost efectuată formal, fiind urmărit de la bun început concedierea sa, pe motiv de absență de la serviciu. Mai mult ca atât, în acest proces a fost implicați și unii angajații Dorin Clichici și Vasile Miron, rude ai administratorului SA „Baza de Transport Auto nr. 25 din or. Leova”.

Recurentul Ion Catană, reprezentat de avocatul Vasile Zagaican a punctat că instanțele ierarhic inferioare nu a analizat scrisoarea nr. 59/15 din 12 noiembrie 2015, prin care i-a fost comunicat să se prezinte la serviciu la 16 noiembrie 2015, însă pe care a recepționat-o de facto la 19 noiembrie 2015. Respectiv, în aceeași zi s-a prezentat la serviciu unde a predat autobusul de model Higer, n/î CNB 677 și a depus cerere de demisie.

Recurentul Ion Catană, reprezentat de avocatul Vasile Zagaican a remarcat că Valeriu Coadă în discuția purtată cu el a recunoscut că a fost obligat să semneze procesul-verbal nr. 02/15 din 20 noiembrie 2015, precum că în preajma pieței din or. Leova i-a fost solicitat să se prezinte la sediul SA „Baza de Transport Auto nr. 25 din or. Leova” pentru a da explicații de ce a absentat nemotivat de la serviciu.

În final, recurentul Ion Catană, reprezentat de avocatul Vasile Zagaican a evidențiat că autobusul de model Higer, n/î CNB 677 a fost predat la 19 noiembrie 2015 și nu cum invocă angajatorul la 23 decembrie 2015.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 05 iunie 2019 a Curții de Apel Comrat a fost expediată părților la proces, la 09 iulie 2019, conform informației anexate la materialele cauzei (f.d. 209, vol. I) și a fost recepționată de către Ion Catană, la 17 iulie 2019, iar de către reprezentantul acestuia, avocatul Vasile Zagaican, la 15 iulie 2019 (f.d. 210, 212).

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul a fost declarat de Ion Catană, reprezentat de avocatul Vasile Zagaican, prin intermediul oficiului poștal, la 30 iulie 2019, cu respectarea termenului indicat la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

La 16 august 2019, în adresa intimă SA „Baza de Transport Auto nr. 25 din or. Leova” a fost expediată copia recursului declarat de Ion Catană, reprezentat de avocatul Vasile Zagaican (f.d. 12, vol. II), însă intimata SA „Baza de Transport Auto nr. 25 din or. Leova” nu și-a exercitat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință la recursul declarat de Ion Catană, reprezentat de avocatul Vasile Zagaican.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ion Catană, reprezentat de avocatul Vasile Zagaican, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea

esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că, normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Respectiv, instanța de recurs reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs, cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Ion Catană, reprezentat de avocatul Vasile Zagaican, se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Subsidiar, se menționează că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv, numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat de Ion Catană, reprezentat de avocatul Vasile Zagaican nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO, în jurisprudența sa, a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare, depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective. Trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor

ierarhic superioare în acest sistem (Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile, care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei hotărâre din 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1-1¹) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 Cod de procedură civilă și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului se plasează pe pagina web a Curții Supreme de Justiție la data emiterii și se transmite tuturor participanților la proces și reprezentanților acestora.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ion Catană, reprezentat de avocatul Vasile Zagaican nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ion Catană, reprezentat de avocatul Vasile Zagaican împotriva deciziei din 05 iunie 2019 a Curții de Apel Comrat, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Catană împotriva Societății de Acțiuni „Baza de Transport Auto nr. 25 din or. Leova” cu privire la obligarea modificării ordinului de concediere și a înscrisurilor din carnetul de muncă, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absență forțată de la serviciu, a salariului restant, a plăților suplimentare pentru fiecare zi de întârziere, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan